

Zaterdag

den 7den September.

IN - OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, den 6den september 1833.

De viering van de geboortedag des Konings, is te *Salatiga*, een dubbele feestdag geweest, door de uitreiking der onlangs uit *Nederland* ontvangen vaandels, aan de infanterie van het Indisch leger. De Kommanderende Generaal *de Stuers*, met de eervolle taak belast om het voormeld geschenk des Konings, aan de korpsen te overhandigen, begaf zich, des morgens te acht ure, vergezeld van den Generaal-majoor *Cochius* en de officieren van den staf, naar het exercitie plein, alwaar de troepen, zoo infanterie, als kavallerie en artillerie, benevens de deputatien der afwezige bataillons, onder bevel van den luitenant-kolonel *Bauer*, geschaard stonden.

Na dat de troepen waren in oogenschouw genomen, werden de nieuwe vaandels ontroid en door den Generaal-majoor *de Stuers* aan de bataillons overhandigd met nagenoeg de volgende toespraak:

» Officieren, onder-officieren en soldaten! Het heeft den Koning behaagd, de bestaande vaandels der voormalige 18de, 19de en 20ste afdeelingen infanterie, vaandels, welke gij zoo moedig en standvastig hebt verdedigd, te vervangen door nieuwe, voor de tegenwoordige bataillons infanterie van het leger.

» Mij is den eervollen last opgedragen, om dezelve aan u uitteeriken.

» In naam des Konings, voor en van wege den Kommissaris Generaal, 's Konings vertegenwoordiger in Nederlandsch Indië, stel ik u deze vaandels ter hand, en vertrouw dezelve toe aan uwen moed, aan uwe trouw.

» *Leve de Koning! leve de Kommissaris Generaal!*

» Wij zweren, deze nieuwe vereenigingsteekens, te zullen verdedigen; en liever te sterven, dan dezelve te verlaten. *Leve de Koning! leve de Kommissaris Generaal!* Met geestdrift werd deze uitroep, door al de troepen herhaald. Dezelve defileerden vervolgens voor de vaandels, waarop dat van het te *Salatiga* in garnizoen liggend 4de bataillon infanterie, deszelfs plaats innam, terwijl die der overige bataillons, met de deputatien om dezelve te ontvangen, volgens het nummer der korpsen, zich op den regter vleugel der parade plaatsten.

Daarna defileerden de troepen voor den Kommanderenden Generaal en de dag werd besloten met een *diner*, waarbij ook de deputatien der afwezige bataillons genoodigd waren; terwijl aan de troepen eene uitdeeling van wijn, brood en vleesch is gedaan.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

In de zitting van de Belgische kamer van vertegenwoordigers van den 23sten maart, waarin over de begroting voor het Departement van Oorlog gehandeld moest worden, heeft de heer *Osy* vooraf van den Minister van Buitenlandsche zaken, de heer *Goblet*, ophelderingen wegens den staat der onderhandelingen gevorderd. Deze heeft geantwoord, doch over dat antwoord is eene woordenwisseling ontstaan, waarbij men van verschillende kanten den Minister aangevallen, en zelfs geene beleedigende woorden tegen hem gespaard heeft.

De heer *Osy* begon met te beweren, dat, indien Frankrijk en Engeland zich verbonden hadden, om de volledige uitvoering van het verdrag van 15 november 1831 te bewerken, en indien die Mogendheden bij voortdoring aan België niet veroorloofden, om door geweld van wapenen tot een einde van zaken te komen, er ook geene reden bestond, waarom dat land een leger op den been hield, door welks onderhoud de ingezetenen werden uitgeput, hetwelk enkel tot vertooning moest dienen, en België ten laatste tot een voorwerp van bespottung voor geheel Europa moest maken. Hij wilde dus weten, waartoe Frankrijk en Engeland zich verbonden hadden, en of België bij voortdoring de bevelen van eigen-dunkelijke voogden moest afwachten, die aan dat land niet toelieten zich te verroeren, dan wel of de Belgische Regering des noods door kracht van wapenen hare verkregene regten kon doen gelden, waarop, zonder de onafhankelijkheid des lands den dood-

steek te geven, niets meer af te dingen viel. Hij vond tot twijfelingen hieromtrent aanleiding in de onlangs openbaar gemaakte stukken wegens de onderhandelingen tusschen Frankrijk, Engeland en Holland. De daarbij aan Holland gedane voorstellen waren niet slechts strijdig met de belangen van België, maar zelfs met het daaraan opgedrongen verdrag van 15 november. Van dat verdrag werd zelfs in die stukken nauwelijks meer gerept; het sluiten van een nieuw verdrag, om tot de scheiding tusschen Holland en België te geraken, als iets zeer natuurlijks voorgesteld, en voorbedachtelijk vermeden, om den Koning der Belgen of het nieuwe Koninkrijk België te noemen. Na de zending van den nieuwen Nederlandschen Gezant naar Londen bestond er alle vrees, dat men nog meer aan Holland zou toegeven. Onder de bezwaren, die de heer *Osy* al verder te berde bragt, behoorde ook, dat de vaart op de Schelde niet meer vrij was, daar Holland op die rivier daden van souvereiniteit uitoefende, die de Belgen niet konden dulden, en den handel van Antwerpen onvermijdelijk in den grond zouden boren. Die daden van souvereiniteit bestonden vooreerst in de gemaakte bepaling, dat de koopvaarders, die de Schelde opvoeren, van Vlissingen tot Lillo door kanonneerbooten moesten worden geleid, en ten tweede, dat de schepen, die van Antwerpen kwamen, bij Lillo Hollandsche loodsen aan boord moesten nemen. Men moest zich herinneren, dat de berenning van Maastricht alleen gestaakt was, onder voorwaarde, dat de Schelde geheel vrij zou zijn. De heer *Osy* kon dus niet inzien, waarom men thans, nu die vrijheid niet bestond, en de vaart op de Maas, tot groot nadeel der provincien Luik en Limburg, gesloten was, niet op nieuw Maastricht deed berennen. Eene nietige vertooning, zoo als in den zomer van 1832, die op bevelen uit Parijs en Londen dadelijk gestaakt werd, was echter natuurlijk niet met zijne wenschen overeenkomstig. » Zoo lang wij, » dus eindigde hij, » zoo gedwee en onderworpen, aan de bevelen der Hoven van St. James en der Tuilerien zullen gehoorzamen, zal men zich niet haasten, om aan onze zaken een einde te maken, en zal ons land niet door Europa erkend worden. De tegenwoordige staat van de betrekkingen te verlichten, door het staken van wapeningen, die onze krachten verre te boven gaan, en ons verplichten, den bloem onzer jeugd, in plaats van nuttiger bezig te zijn, tot het soldaten leven te veroordeelen. Niet voor de eer van België, maar tot het maken van nuttige schijnvertooningen, draagt onze jongelingschap de wapenen. Dat men dan eindelijk ontwake; dat alle onze opofferingen in het wezenlijk belang des lands een bepaald doel hebben, en dat wij ten laatste het einde daarvan mogen aanschouwen; want waarlijk de wijze waarop de Ministers thans onze zaken besturen, leidt tot de schande en oneer des vaderlands, en eene Regering, die de natie onteert, kan niet lang blijven bestaan! »

De Minister *Goblet*, die de aanvraag scheen verwacht te hebben, las een lang verhoog voor. Hij moet daarin de kamer naar de openbare dagbladen verwezen en voorts gezegd hebben: dat Frankrijk en Engeland, wel verre van aan alle dwangmaatregelen tegen Holland vaarwel te zeggen, het embargo integendeel veel strenger dadelijk kon plaats hebben, maar eene voorloopige overeenkomst mogelijk was, waarbij aan België alle de toegezegde handelsvoordeelen, en dus ook de vrije vaart op de Maas en de Schelde, werden verzekerd, zonder dat België nog deszelfs aandeel in de Nederlandsche staatschuld behoefde te betalen; dat het beginsel van de vrije Scheldevaart was toegestaan; dat het stelsel van het Ministerie daarin bestond, om de wederzijds aangegane verbindtenissen te eerbiedigen en te doen eerbiedigen, en dat België niet tot eenen aanval tegen Holland kon overgaan, zonder te gelijk alle vriendschapsbanden met Frankrijk en Engeland te verscheuren, iets, waartoe de Ministers nimmer hunne toestemming zouden geven.

De heer *Gendebien* beklagde zich over het onbepaalde in de redevoering des Ministers. Hij wilde, dat die gedrukt wierd, ook omdat men de verschillende daarin voorkomende uitvlugten beter zou kunnen beoordeelen, en verlangde tevens de overlegging van eene volledige verzameling der protokollen van de Londensche Conferentie. De Minister verzette zich niet tegen dit verlangen, maar zeide, dat hij alleen die staatsstukken kon mededeelen, die regtstreeks door de Conferentie te zijner kennis waren gebragt. Hierover nu werd lang getwist. De heer *Gendebien* verweet den Minister, dat hij gezegd had, met opene kaarten te zullen spelen, en thans de mededeeling van stukken weigerde. De ellendigste dorps-prokureur, zeide hij, zou geen regtsgeding willen bepleiten, zoo lang hij niet alle de daartoe betrekkelijke stukken onder de oogen had gehad. Om de Protokollen alleen was het der kamer niet te doen; de Minister had, om die te brengen, slechts de daarvan te Londen uitgegevene verzameling te koopen. De heeren *Jullien* en *H. de Brouckere* spraken in denzelfden geest, en toen de Minister zeide, dat de bedoelde verzameling te Londen niet te bekomen en ook niet in de boekhandel was, beet de heer *de Brouckere* hem toe, dat indien de Belgische gezanten voor niets anders nuttig

waren, dan om bij boekhandelaars werken te bestellen, men even goed reizende handelsbedienden kon nahouden. De Minister, die steeds meer en meer in de engte werd gebragt, beriep zich op zijne ministeriele verantwoordelijkheid, waarop de heer Dumortier met hevigheid hem toevoegde, dat hier dat beroep niet te pas kwam, en dat, indien alle de gewisselde stukken niet ter tafel werden gebragt, hij het voorstel zou doen, om opzettelijk te onderzoeken, of de Minister ten aanzien der vraagstukken wegens de schuld, wegens Luxemburg en Luxemburg, en wegens de verdeling der Nederlandsche vloot (!) de belangen des vaderlands niet vermind had.

De zeer verwarde en luidruchtige beraadslaging eindigde met eene belofte des Ministers, om zoo veel stukken als mogelijk was ter tafel te brengen, waaronder hij echter geenszins de aan de Belgische Gezanten te Londen en Parijs gezondene voorschriften wilde begrepen hebben. De kamer bealoot van haren kant, om de beraadslaging over de begroting van het Departement van Oorlog niet te beginnen, voor dat deze mededeeling van stukken had plaats gehad.

Te midden der bovenvermelde woordenwisselingen heeft de heer Pirson gevraagd, hoe het stond met den eisch van Frankrijk tot terugbetaling der kosten voor de beide Fransche ondernemingen in België. De Minister heeft geantwoord, dat hij niet wist, in hoe ver Frankrijk in zijne ten deze gedane eischen zou volhardden, maar dat het Belgische Ministerie verklaard had, in geen geval de kosten te willen betalen van ondernemingen, die het gevolg waren van door andere Mogendheden aangegane en aan België opgelegde verbindtenissen.

De Koningin der Franschen, die reeds eenigen tijd te voren, uit Parijs te Brussel verwacht werd, is aldaar den 8sten maart aangekomen, bij welke gelegenheid niet alleen Belgische maar ook Fransche vlaggen werden uitgestoken, zelfs van torens en openbare gebouwen. De Brusselsche *Courier* maakte daaromtrent de aanmerking dat Brussel nog steeds de hoofdstad van België en geenszins de hoofdplaats van een Fransch departement van de Dijle was. Niemand, zegt de *Courier*, was het vroeger in de gedachten gekomen, om, toen de Keizerin van Rusland aan de Prinses van Oranje een bezoek gaf, de Russische vlag van de Brusselsche torens te laten wapperen.

Den 19den dier zelfde maand heeft de Koningin der Franschen, met de Prinses Maria en hare beide jongere zonen, de Hertogen van Nemours en Joinville, die almede kort te voren te Brussel waren aangekomen, de terugreis naar Frankrijk aanvaard. Mevrouw Adelaïde, zuster van Koning Lodewijk Philips, is in het begin van april te Brussel aangekomen vergezeld van 's Konings dochter Marie en Clemontine, en van den hertog van Nemours. De Koningin der Franschen zou denkelijk tegen de maand juli in genoemde stad terug keeren, als wanneer waarschijnlijk de bevalling der gemalin van Vorst Leopold zou plaats hebben.

De Gentsche *Messenger*, spreekt in zijn nummer van den 18den maart, van te Brussel in omloop zijnde geruchten, volgens welke Vorst Leopold, weldra tot de Roomsche Katholieke kerk zoude overgaan. De jongste reis van de Koningin der Franschen naar België, zou met deze geloofsverandering in verband hebben gestaan; en men wilde zelfs weten dat de openlijke afzwering in de kerk der H. Gudula te Brussel zou plaats hebben, te gelijk met den doop van het kind, waarvan Prinses Louisa zwanger was. Het *Journal du Commerce* van den 27sten maart zegt, dat het gerucht der bekeering van Leopold, hetwelk in België meer en meer geloof won, ook naar Engeland was overgewaaid; zoo dat de *standard* daarvan, als van eene stellige daadzaak spreekt, met bijvoeging dat Prins Leopold nimmer de hand van Prinses Charlotte zoude hebben bekomen, indien hij niet protestant ware geweest, en dat hij, van dat geloof afvallig wordende, dan ook geene regten meer op Engeland zou kunnen hebben.

FRANKRIJK.

PARIS, den 26sten april 11. Gisteren is de Koning, vergezeld van zijne zonen, de Hertogen van Orleans en van Nemours, en gevolgd door een talrijken generaals-staf, naar het paleis van de Kamer der Gedeputeerden gereden, om er de zitting te sluiten. In de zaal gekomen, waar de pairs ter regter- en de afgevaardigden ter linkerzijde zaten, heeft Z. M. de volgende aanspraak gedaan:

» Mijnheeren de Pairs, Mijnheeren de Afgevaardigden,

» Na den langdurigen en belangrijken arbeid van deze zitting gevoel ik boven alles de behoefte, om u te bedanken voor hetgeen gij reeds voor Frankrijk en voor mij hebt gedaan.

» De monarchie en de charter zijn door uwe krachtadige verknochttheid bevestigd geworden. Gij hebt bij alle gelegenheden de wezenlijke belangen van Frankrijk en van den constitutionelen troon weten te erkennen en te ondersteunen; gij hebt aan mijn bestuur de trouwste medewerking betoond.

» Reeds plukt Frankrijk hiervan de vruchten. Het is niet slechts hoop, die wij kunnen voeden; wij zijn een nieuw tijdvak van welvaart en toekomst ingetreden. Het land wordt kalm en rustig; de handel en volkswijf ontwikkelen zich met eene voordeelige werkzaamheid. Overal verzekert de arbeid het welzijn der bevolking en bevestigt de orde, die alom hersteld is.

» Deze verbetering maakt de wanhoop der factien uit en deze geven haar leedwezen door bedreigingen te kennen; doch zij zullen onmagtig zijn. Mijneheeren; uw achtenswaardig voorbeeld zal den moed der goede burgers staande houden. De standvastige ondersteuning van mijn bestuur zal hun nooit ontbreken en de vreedzame ontwikkeling onzer instellingen, de nationale gerustheid, zoo binnen- als buitenlandsche, zullen onze bevoening zijn.

» Om tot dat doel te geraken is het onvermijdelijk, dat de geldmiddelen en het bestuur van den staat terug gebragt worden tot hunnen geregelde toestand. Het provisioneel stelsel, waarin tot op heden de drang der omstandigheden ons gehouden heeft, is een groot kwaad voor het land en voor het bestuur.

» Wanneer aan dit kwaad een einde zal gemaakt zijn, zal het onderzoek der uitgaven meer afdoende worden. Het stemmen der

toelagen zal vrij van alle belemmering zijn, de openbare magt alle zijne middelen en het land alle zijne waarborgen in bezit hebben.

» Dit is de voorname reden, die mij doet besluiten om van uwe Vaderlandsliefde eene tweede zitting te vragen. Ik zal gelasten, dat zij onmiddellijk worde geopend. De financiële wetten, die eindelijk eenige vermindering in de uitgaven van den staat zullen brengen, zullen u dadelijk worden voorgelegd. Gij zult ten zelfden tijd de gewichtige wetten van organisatie voltooijen, die reeds aan uwe beraadslagingen zijn onderworpen geweest.

» Ik kan niet anders dan mij geluk wenschen over mijne betrekkingen met de vreemde Mogendheden. De gebeurtenissen hebben geloond, dat het verschil, dat Holland en België verdeelt, opgelost moet worden zonder de rust van Europa te storen. De staat van het Oosten verontrust de gemoederen; doch er bestaat reden te gelooven, dat eene ophanden zijnde uitknopping den vrede in die landen zal herstellen.

» Zijt verzekerd, dat daar, even als elders, Frankrijk het gedrag zal gehouden en den rang bekleed hebben, die het voegen, en ik heb het vertrouwen, dat, het zij het zake is om hare waarheid te handhaven, haar geluk te verzekeren of hare vrijdommen te waarborgen, de natie nooit te leur gesteld zal worden in hetgeen zij aanspraak heeft van ons te verwachten, en dat zij onze gemeene pogingen regt zal laten wedervaren."

Toen Z. M. gesproken had deden de ministeriele leden de kreet van *leve de Koning!* hooren. Vervolgens las de minister van binnenlandsche zaken de ordonnantie voor, waarbij de zitting van 1832 gesloten is, en ging de vergadering uit een. Dien zelfden dag maakte een buitengewone *Moniteur* eene andere ordonnantie publiek, waarbij de kamers tegen heden, den 26sten, werden bij een geroepen.

Heden heeft de opening der nieuwe zitting plaats gehad en wel op deze wijze: De maarschalk *Soult* is met den minister van justitie, den heer *Barthe*, en den minister van buitenlandsche zaken, den hertog *de Broglie*, in de kamer der Pairs verschenen en heeft aan den voorzitter het Koninklijk bevelschrift tot het openen der zitting overgegeven, waarop de President dit voorlas en de zitting van 1833 geopend verklaarde.

Dit zelfde bevelschrift is aan de Kamer der Afgevaardigden, die onder voorzitting van den heer *Gras Preville*, den oudste harer leden, vergaderd was, gebragt door den minister van binnenlandsche zaken, den heer *d'Argout*, den minister van marine, den heer *de Rigny*, en den minister van financiën, den heer *Humann*. De heer *d'Argout* beklom het spreekgestoelte, las de ordonnantie voor en verklaarde uit 's Konings naam de zitting geopend. Vervolgens heeft de kamer zich in hare bureaux verdeeld en zich terstond daarna bezig gehouden met het verkiezen van haren voorzitter. Die keus is weder op den heer *Dupin* gevallen, die van de 292 stemmen er 221 telde, en dus als president werd geproclameerd.

Een der nummers van de *Parijsche national* heeft uit de gebeurtenissen in klein-Azië aanleiding genomen, om op zijn geliefkoosd onderwerp: » de Rijn en de Alpen als natuurlijke grenzen van Frankrijk, » weder eens terug te komen. Ditmaal maakt dat blad echter niet voor Frankrijk alleen aanspraak op zulk een uitbreiding, maar opent zijne milde hand ook voor andere Staten, opdat deze niet in de verzoeking zouden komen, om aan Frankrijk zijne natuurlijke grenzen te betwisten. In zijn betoog gaat de *National* van de stelling uit: » Voor alle staten, die niet, even als Spanje en Zweden (!) binnen hunne natuurlijke grenzen besloten zijn, is het eene levensbehoefte om zich een weinig te bewegen en elkander iets of wat op zijde te dringen, ten einde stellingen in te nemen, en zich van de oevers der rivieren te verzekeren, waarvan hunne welvaart afhangt. Voor het welzijn van Europa is eene algemeene beweging van het westen naar het oosten onvermijdelijk noodzakelijk."

Zoo moet nu Frankrijk, Duitschland van den Rijn wegdringen. Om in Noord-Italië weder eene vereniging van zelfstandige Staten te kunnen vormen, moet Oostenrijk van daar verwijderd, maar wegens het verlies aan land en het gemis der havens aan de Adriatische zee, schadeloos gesteld worden door eene uitbreiding van gebied in Turkije, welke schadeloosstelling te grooter moet zijn daar de Staten van Middelduitschland, als vergoeding voor hetgeen zij aan den Rijn verliezen, ook eenige der Oostenrijksche bezittingen zouden behooren te erlangen, terwijl Oostenrijk, nog bovendien Bohemen en Hongarije zoude verliezen, welke, zoo als van zelf spreekt, even als Polen, onafhankelijke Staten moeten vormen. De *National* wil dus Oostenrijk zeer ver naar het Oosten opschuiven, en Walachije, Moldavie en de verdere Turksche landen benoorden den Balkan tot aan de Zwarte zee aan hetzelfde toegedeeld hebben. Voor Rusland stelt hij geheel Azië open. Op deze wijs zoude, zoo hij meent, alles in Europa groote reden van tevredenheid hebben, misschien alleen Engeland uitgezonderd, welks Oost-indische bezittingen door de meerdere uitbreiding van Rusland gevaar zouden kunnen loopen. Doch ook daarvoor weten de schrijvers van den *National* een redmiddel. Aan Engeland, zoo het Indië mogt verliezen, hebben zij eene schitterende schadevergoeding toegedacht, te weten even rijke bezittingen in — Afrika!

Dit verloof, zoo als er trouwens in de Parijsche bladen van tijd tot tijd menigvuldige voorkomen, strekt tot een nieuw bewijs tot welke dwaasheden en bespottelijke bespiegelingen de Fransche nieuwigheids-zoekers zich door hunnen onrustigen geest laten wegslepen.

SARDINIE.

Men schrijft uit Londen, den 1sten mei, dat tusschen Sardinie en Tunis een hevige twist is ontstaan, wegens beleedigingen, die een officier der sardinische marine ondergaan heeft en waarvoor de Bey genoegdoening heeft geweigerd. Te Genoa zou eene zee-magt zijn uitgerust, om eenen aanval op Tunis te beproeven; zij zou uit verscheiden fregatten en een zeeltigal kanonneerbooten zijn zamengesteld.

RUSLAND.

Volgens een Keizerlijk bevelschrift van 31 Januarij jl., zijn op bevel en onder de persoonlijke leiding des Keizers sedert zeven

Jaren, alle de sedert 1649 tot 1 Januarij 1832 in Rusland uitgevaardigde wetten, welke nog van kracht zijn gebleven, bijeen verzameld; tot een gelijkmatig stelsel vereenigd, en, naar de hoofd-afdeelingen der administratieve en gerechtelijke aangelegenheden, in wetboeken verdeeld geworden. Deze wetboeken worden, bij genoemd bevelschrift, aan den Senaat verzonden, en moeten den 1sten Januarij 1835 in werking komen. De sedert 1 Januarij 1832 uitgevaardigde bevelschriften en verordeningen zullen in jaarlijksche aanhangsels bij de verzameling der wetten gevoegd worden. De verordeningen betrekkelijk de krijgsmagt, het openbaar onderwijs, en de vreemde godsdienstige gezindheden zijn niet daarin opgenomen. De bestaande provinciale wetten blijven van kracht, en zullen in afzonderlijke wetboeken vereenigd worden.

TURKIJE.

Geruchten uit Konstantinopel, van de maand Februarij, verspreiden de sedert ongegrond bevonden mare van het sluiten van den vrede tusschen de Porte en Mehemed-Ali, door bemiddeling van den Franschen Gezant, Admiraal Roussin, die steeds trachtte om het aannemen van Russische hulp tegentegaan en ook door het toezeggen van Engelsche tusschenkomst, waartoe de Engelsche zaakgelastigde was toetreden, de Porte, zoo het schijnt, een geruime poos had aan het wankelen gebracht, hetgeen den 27sten Februarij, uit Konstantinopel, het volgende deed schrijven:

» De wapenen rusten, maar de staatkundige onderhandelingen zijn des te levendiger. De Admiraal Roussin heeft dagelijks zamenkomsten met den Reis-Effendi, en kan zich op het volle vertrouwen van dezen heroemen. De heer von Butenieff (Russisch zaakgelastigde) wordt veel zeldzamer in het paleis der Porte gezien. Zekere spanning heerscht bij den Divan, gelijk aan die, welke gewoonlijk groote gebeurtenissen voorafgaat. De Fransche Gezant heeft met de Porte eene overeenkomst gesloten, waarbij hij de onschendbaarheid des Ottomaanischen Rijks en het herstel des vredes verwaarborgt. De geheele inhoud van dit stuk komt op het volgende neder: 1°. De vijandelijkheden zullen tusschen de beide oorlogvoerende partijen, zoo wel te water als te land, ophouden; 2°. Ibrahim-Pacha zal, nadat hij van de geslotene overeenkomst berigt zal hebben ontvangen, met zijne onderhoorige krijgshenden die gedeelten van het Ottomaanische Rijk ontruimen, welke na het herstel des vredes aan den Sultan zullen teruggegeven worden, en die, even als voor het uitbreken des oorlogs, hem regtstreeks onderworpen zullen zijn; 3°. De Russische vloot, welke bijstand door de Porte is ingeroepen, en die haar ook te hulp gekomen is, zal zich uit den omtrek van den Bosphorus verwijderen. 4°. Mehemed-Ali zal de districten van St. Jean d'Acre, Jerusalem en (het Syrische) Tripoli van den Sultan in leen ontvangen; 5°. Mehemed-Ali verbindt zich daarentegen, om den Sultan als zijnen opperheer te erkennen en den gewonen huldigingseed aan hem af te leggen; hij zal, even als te voren, zijne bevelen gehoorzamen; 6°. De Porte zal den terugtocht der Egyptische krijgshenden, door alle onder haar bereik staande middelen, gemakkelijker trachten te maken; 7°. De Fransche Regering verbindt zich om al haren invloed te doen gelden, ten einde eene overeenkomst tusschen de Porte en Mehemed-Ali tot stand te brengen, waardoor de vrede wordt verzekerd, en de vorenstaande, met goedkeuring der Porte vastgestelde, voorwaarden door de beide partijen toegestaan, en onder medewerking van Frankrijk verwaarborgd worden.—Zóó moet nagenoeg de overeenkomst luiden, die door Admiraal Roussin ter eenre, en den Reis-Effendi ter andere zijde onderteekend is. Men heeft hier sedert het sluiten daarvan weder goeden moed; de hoofdstad schijnt beveiligd, en de vijandelijkheden zijn zoo goed als geschorst. Naar alles wat men hier hoort, te oordeelen, moet de Fransche Regering geheel en al in overeenstemming met Mehemed-Ali handelen. Deze vorderde tot nu toe, van met geheel Syrie beleend te worden; blijkens de vorenstaande artikelen zal hij zich echter met een klein gedeelte van dat Pachalik moeten vergenoegen. Bestond de zoo even vermelde overeenstemming niet, dan zou de Fransche Gevolmagtigde gevaar loopen van te Cairo tegenstand te ontmoeten en de hier vastgestelde bepalingen te zien verwerpen: daardoor zouden tusschen het Parijssche Kabinet en Mehemed-Ali bedenkelijke botsingen kunnen ontstaan, daar Admiraal Roussin aan de Porte de aanneming der vastgestelde punten ten stelligste verwaarborgd heeft. De Engelsche Zaakgelastigde heeft de stappen van den Franschen Gezant goedgekeurd, en bij de Porte met nadruk op de aanneming der vorenstaande overeenkomst aangedrongen. Ook de Oostenrijksche Internunciatus, de Heer von Ottenfels, moet in gelijken geest gehandeld hebben. De laatste, die in dezen zijnen post voorloopig door den Baron von Sturmer zou zijn vervangen, zal thans, tot na den geheelen afloop der met Mehemed-Ali aangeknoopte onderhandelingen, hier blijven.»

Den 7den Maart, schreef men uit *Belgrado*: » Te Konstantinopel wordt veel gesproken over de vraag, of de Admiraal Roussin lastbrieven, het zij van Mehemed-Ali, het zij van de Fransche Regering bezat, die hem in staat stelden, om zulk eene groote verantwoordelijkheid op zich te nemen. De geheele zaak levert stof voor menige ernstige overweging op. Heeft de Fransche Gezant zulke uitgebreide volmagten van zijn kabinet bezeten, dan zou men daaruit bijna afleiden, dat Mehemed-Ali tot nu toe zijne ondernemingen onder verstandhouding met dat kabinet heeft voortgezet. In allen gevalle toont het gebeurde, hoe buitengewoon groot de invloed is, dien de Fransche Regering in het Oosten, en in het bijzonder in Egypte, weet uit te oefenen. Dat onder zulke omstandigheden de Fransche en de Russische Gezant te Konstantinopel niet in de vriendschappelijkste betrekkingen met elkander staan, valt gemakkelijk te begrijpen.»

MENGELINGEN.

(Vervolg van no. 96 der *Javasche Courant*.)

Te regt heeft de Nederlandsche natie, van alle tijden af, aan de Engelsche staatkunde vele ongeregtheden en trouwelooze han-

delwijzen te verwijten. Ten jare 1672 hadden wij eene aanzienlijke Smirnasche vloot, die op een-en-een-half millioen guldens waarde werd geschat, in het Vaderland terug te verwachten. De Koning van Engeland rustte, zonder eenige oorlogsverklaring, op eene verraderlijke wijze, eene scheepsmagt uit, met last om ons deze rijke vloot, te midden van eenen gerusten vrede, te ont-rooven.

Robert Holmes, die reeds in den vorigen krijg insgelijks zonder vroër gaande oorlogsverklaring tegen ons de vijandelijkheden had aangevangen, stak met 38 oorlogschepen in zee, welke hij in drie eskaders splitste, om de Hollandsche vloot, zoodra zij zoude te voorschijn komen, aan te tasten. Onze voorvermelde Smirnasche koopvaardijvloot bestond uit 72 schepen, die door 5 onzer oorlogsbodems werden geleid. Holmes brandde van begeerlijkheid naar zulk eenen rijken buit. Den 23sten Mei 1672 werd hij onze vloot bij het eiland Wight gewaar, en zond even zoodra een zestal oorlogsfregatten af, die met volle zeilen op de onzen los gingen. De Hollanders waren al te diep in het Kanaal gevorderd om te kunnen wenden en achter om te zeilen, doch zij besloten des niettemin den onregtvaardigen aanval te wederstaan. Zij verdeelden hunne vloot ook in drie eskaders. De middentogt werd aan Kapitein de Haas als Admiraal, de voorhoede aan Kapitein Dubois als Vice-Admiraal, en de achterhoede aan den jongen Cornelis Evertsen als Schout-bij-nacht gegeven. De koopvaardijschepen, die geen geschut op hadden, werden ten gelijken getalle onder ieder eskader verdeeld, om buiten de linie op te zeilen; onze vijf oorlogschepen hielden zich tusschen de koopvaarders en den vijand, opdat eerstgemelden, zonder de linie en de slagorde te verlaten, hunnen togt mogten kunnen vervolgen. Dit overleg werd met de meeste juistheid ten uitvoer gebracht. Aangevallen zijnde, boden onze schepen, wel verre van zich over te geven, zulk eenen moedigen wederstand, dat Holmes, na eenige uren vechtens, wijken moest. Des anderen daags, des morgens ten 9 ure, werd de strijd hervat. De Engelschen waren met vier groote oorlogschepen en ettelijke kleinere vaartuigen versterkt geworden. De Engelsche admiraal, die aan zijn boord 80 stukken geschut voerde, tastte den kapitein De Haas aan, die niet meer dan 50 stukken voerde, en slechts ongeveer 80 man bij zich had. De Engelsche vice-admiraal greep den kapitein Dubois aan, die wel voor een derde gedeelte zwakker was, doch geen der beide Engelsche bevelhebbers vermogten op de onzen eenig voordeel te behalen. Na den middag wendde Holmes eene derde poging aan, en omsingelde hij het schip van Jan van Nes den Ouden. Hij streed met heldenmoed doch sneuvelde, en zijn deerlijk gehavend schip ging te gronde. Niet minder heldhaftig streden onze overige schepen, doch ook onze brave en dappere De Haas moest zijne getrouwe verdediging van 's lands eer en belang met den dood bekoopen. Met dat al konden, in het eind, de Engelschen met alle hunne overmagt niet meer dan vier onzer koopvaarders bemagtigen; de overigen kwamen allen behouden in het vaderland aan. Zoo vielen dus onze braven en verwden den Oceaan met hun, te midden van den vrede wreed vergoten, bloed; maar ook den reeds meermalen een trouwloosheid geschandvleekten Britschen naam werd andermaal een blaam toegevoegd, die niet uit de geschiedenisbladen, en ook niet uit ons geheugen is gewischt.

Nog in hetzelfde jaar, 1672, baratte die beruchte oorlog uit, gedurende welken wij eene vereenigde Engelsche en Fransche vloot te bestrijden hadden. Reeds de Engelschen alleen hadden eene magtvolle vloot uitgerust, doch de Staten hadden besloten hen te voorkomen en nog vóór het einde van April stak de Nederlandsche vloot in zee ter sterkte van 91 lineschepen van oorlog, fregatten en andere kleinere vaartuigen. De dappere De Ruyter voerde die vloot aan, en had den Ruwaard De Wit als Gemagtigde der Staten aan zijn boord. De vloot was in drieën oogmerk was, de zamenkomst der Engelsche en Fransche vloeten te beletten, doch dit ontwerp mislukte. Eerst den 7den Junij ontdekten de onzen de vereenigde vloot in Souls-baai ten anker liggende, ter sterkte van 140 oorlogschepen, van welke 30 onder het bevel van den Franschen Admiraal d'Estrées. De Hertog van York voerde het opperbevel, doch deze, in laatdunkenden eigenwaan op zijne bedrevenheid in zeezaken, was niet gereed tot het gevecht toen de Montague, graaf van Sandwich, hem van de aannadering der onzen kennis gaf. Op dit berigt begaf zich elk schip met allen spoed op deszelfs post, en om nog in tijds slagvaardig te zijn moesten velen hun anker kappen. De Ruyter nam dit oogenblik van wanorde waar, om op de vijandelijke vloot aan te vallen, hetwelk ook waarschijnlijk het gewenschte voordeel zoude hebben aangebragt, indien niet Sandwich, te midden van het gevaar, de grootste tegenwoordigheid van geest behoudende, de vloot uit de baai geholpen en tegen het aansteken onzer branders behoed had.

Hierop nam, onder gelijke woede van beide zijden, de slag eenen aanvang. De Ruyter zette het op den Hertog van York aan, en dwong hem zijn door de onzen geheel doorboord schip te verlaten, zonder dat hij den moed had de Ruyter andermaal te ontmoeten. Kapitein Jan van Brakel, die zich bij de verovering van Chattam zoo luisterrijk had onderscheiden, ofschoon naar de beraamde slagverordening enkel tegen de roode vlag moettende vechten, zag echter kans om het schip van den Graaf van Sandwich, die de blaauwe vlag voerde, aan te vallen. Met zijn schip van slechts 60 stukken en 300 man ondernam hij nu den strijd tegen Sandwich's boord van 104 stukken en 1000 koppen. Van Brakels schip schoen daarbij eene boot te zijn. Zonder vuur te geven drong hij tusschen door de vijandelijke schepen henen, die op hem schoten om hem te doen afhouden. Tegen Sandwich's losbrandingen zeilde hij op, en tot dicht bij hem genaderd zijnde, gaf hij hem de volle laag, en rigtte een verschrikkelijk bloedbad aan. Zoo redeloos was het Engelsche schip dat Sandwich zich zoude overgegeven hebben, indien van Brakel een vlag-man ware geweest. Eindelijk van het niet meer houdbare schip eene overladene sloop afstekende, zonk deze groote bodem met al de overige manschap, en verloor die moedige zeeheld het leven. Onze dappere Van Gend die bijzonder op de Engelschen gebeten was, omdat zij hem wegens het niet groeten van het Koningsjagt *the Merlyn*, ter voor-

baaldige straffe hadden opgevorderd, bestreed de blauwe vlag met het hevigste vuur, doch werd, reeds bij den aanvang van het gevecht, doodgeschoten. De Wit, gedurende den slag zich op de bovenhut plaatsende, onderhield eenen hevigen strijd. Drie zijner twaalf helbardiers werden hem ter zijde door het vijandelijk lood geveld, en drie anderen doodelijk gekwetst. Drie Amsterdammers Gerard Hasselaar, Coenraad Heemskerk en Joan Berg, gaven schitterende blijken van dapperheid aan de spits van een zeker aantal, door hen uit hunne eigene beurs aangenomen, matrozen. Hasselaar betaalde dien roem met zijn leven. De Ruiter verklaarde, dat « hij wel zeeslagen had bijgewoond, maar nooit « in scherper of langduriger gevecht was geweest. » Een luitenant van Sandwich's gezonken schip bij De Ruiter aan boord gebracht, kon zich niet weêrhouden van tot hem te zeggen: « Myn heer, is dat vechten! het is nog geen middag en er is reeds « meer gedaan dan ten jare 1666 in alle vier de dagen. » En, des avonds na het eindigen van den slag, alles aan De Ruiters boord beschouwd hebbende, betuigde hij, in bewondering opgetogen, « Is dat een Admiraal! Hij is een Admiraal, een kapitein, « een stuurman, een matroos en een soldaat. Ja, die Man, die « Hold is dat alles te gelijk. »

Deze ten zeven ure begonnen zeeslag eindigde met den nacht. De Franschen hadden verre weg het minste geleden, daar de Graaf d'Estrées zich altijd op eenen afstand had gehouden. Maar bij uitnemendheid roemvol had in dit gevecht van 91 bodems tegen de, ter sterkte van 140 oorlogschepen vereenigde vloeten van Engeland en Frankrijk, zich andermaal de Nederlandsche vlag gehandhaafd!

En toen, in dat zelfde voor onzen staat zoo bange maar ook zoo glorieus jaar 1672 de Engelschen, na zich van hunne bloedige verliezen in Souls-baai genoegzaam hersteld te hebben, vóórnamen eene landing op Texel te doen, en zij reeds op den daartoe bepaalden dag nog slechts op den vloed wachtenden, en de ebbe, tegen hare natuur-orde, ruim twaalf uren aanhield, hetwelk aan De Ruiter den tijd gaf om tot ontzet der kusten met zijne vloot op te komen:—toen eenige dagen later een geweldige storm uit den zuidwesten de Engelsche en Fransche vloeten verstrooide, en daardoor onze redding aan den zee kant werd voltooid;—toen na het hun mislukken dier ontworpen landing, de Engelschen onze thuisvarende Oost-Indische koopvaardischepen, die om het krijgsgeweld te ontwijken het Noorden waren omgezeild, belaagden, en dien rijken buit den Lande meenden te ontrooven; en terwijl De Ruiter, eerder dan zulks te gedoogen, zich tot eenen nieuwen zeeslag voorbereide, deze rijkbeladene schepen, ten getale van veertien, gelukkig in de Eems waren binnen geloopten, van waar De Ruiter ze voorts in Texel en het Vlie met eenen schat, die op niet minder dan honderd veertig ton gouds was te begroeten, roemrijk voor het Vaderland behouden, terug bracht;—toen dacht het vroom gemoed onzer Vaders aan de reddende « middel- « lijke tusschenkomst der Goddelijke Voorzienigheid; en nog altijd is voor ons die zoo zeer merkwaardige samenloop van omstandigheden ter eerbiedige nagedachtenis, en ter bemiddeling ook in den haangsten strijd baward gebleven.

ADVERTENTIEN.

Benoodigd een wissel op Canton, ten bedrage van 1,709 spaansche matten.

BATAVIA, De Directeur Generaal van Financien,
den 2den september 1833. J. C. REIJNST.

—De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, maakt bij deze bekend dat de belasting op de slaven over het loopende jaar, volgens het bepaalde bij resolutie der Hooge Regering de dato 28sten juni 1833 no. 36 (staatsblad no. 52) op geheel Java en Madura moet voldaan worden gedurende de maanden juni, juli, augustus en september, dat dezelve geheel in koperenmunt kan worden voldaan, en dat misdaden tot de ontvanging dezer belasting, voor zoo veel de Residentie Batavia betreft, nog gedurende deze maand, dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd, zal gevaceerd worden ten kantore van den algemeenen ontvanger te Weltevreden; wordende alle belastingschuldigen uitgenoodigd zich deze kennisgave ten nutte te maken, ten einde niet te vervallen in de boete, op het verzuim van betaling vastgesteld.

BATAVIA, De Directeur voornoemd,
den 3den sept. 1833. J. DU PUIJ.

—Bij deze wordt aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat de 28000 pikols koffij, welke op de Gouvernements veiling van li. zaterdag onverkocht zijn gebleven, op aanstaanden dinsdag den 10den dezer, op nieuw zullen worden opgeveild en zulks op dezelfde voorwaarden als bedoeld bij de advertentie in de courant van den 7den augustus li. no. 88, met die uitzondering, dat de afhaal der koffij uiterlijk op den 10den oktober moet zijn afgeloopen, en dat de betaling van het zilver en het kopergeld (zilver- of koper bankpapier) kan geschieden bij 's lands kassen te Batavia, Samarang en Soerabaja.

De veiling zal wederom plaats hebben in het lokaal der beurs, en wel des voormiddags te 10 uren.

BATAVIA, De Directeur van 's Lands Producten
den 1den sept. 1833. en Civiele Magazijnen,
VAN DER VINNE.

—Narigten verlangende betrekkelijk den persoon of de nalatenschap van Johannes Vost, die in 1793 met het schip WASHINGTON in deze benutting als matroos aangekomen en in 1800 te Batavia nog in leven moet geweest zijn, verzoekt de ondergetekende Resident van Batavia,

alle degenen, die hieromtrent eenige berigten mogten kunnen geven, dezelve te zijner kennis te willen brengen.

BATAVIA, De Resident voornoemd,
den 5den sept. 1833. VAN CATTENBURCH.

—De commissie tot verbetering der indische zee kaarten, brengt bij deze ter kennis van alle zeevarenden, dat bij het uitzeilen van Padang, door den luitenant ter zee der 2de klasse M. L. Kool, kommanderende Z. M. schoener JANUS, ontdekt geworden is een kliprif van 3 a 4 kabel lengten uitgebreidheid, op verscheidene plaatsen droog en met hevige branding omringd, gelegen in de peilingen van Poeloe Njamok of Muskito Z. 49° O. Poeloe Tiega of Toran N. 2° O.

De Kapitein ter Zee.
BATAVIA, President van genl. commissie,
den 3den september 1833. J. F. C. WARDENBURG.

EDICTALE CITATIEN.

Pro fisco. Alzoo President en Leden in den Residents Raad te Soerakarta, op het daartoe gedaan door den Fiscaal bij denzelven raad, Severijn Daniel Schiff R. O., voor en van wege het Gouvernement gedaan verzoek, hebben verleend het eerste default en admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte *ad valvas devias*, tegen al degenen eenigregt, aanspraak of pretentie te hebben op ruim zek katjes opium, op den 12den juni jl. in de dessa Petongan achterhaald, zoo mede driekwart katje op den 15den derzelfde maand in de dessa Repakking, en een en een half katje op den 10den juni jl. in de negorij Boeljoelalie, welke verschillende hoeveelheden opium zijn getracht ter sluik uit te voeren, en door de vervoerders zijn verlaten.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploitant bij welmelden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard al degenen die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de hiervoren gemelde opium, om op woensdag den 11den september 1833, des morgens te tien uren, ter openbare rolle van gemelden raad, in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde hunne vermeende actie te institueren; en aan te hooren zoodanige eisch en conclusie als door den fiscus voornoemd zal worden gedaan en genomen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten, sub poene tegen de nalatigen of non comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken, en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd te Soerakarta, op den 31sten september 1833.

raads te Soerakarta,
ERNST.

VENDU-DEPARTEMENT.

Op maandag den 9den september 1833.

Voor het commissiehuus van Bedier en Fils, voor rekening van verschillende belanghebbenden, van goede wagens, bendies en paarden, een boerenwagen, en een span buffels, engelsche tuigen en zadels, teer, ebbenhout en ambons houtenplanken, fransch- en engelsch porselein, glas en aardewerk, gingans, vele soorten van zakdoeken, wit linnen en mousseline, blaauwe en zwarte lakens, een aantal chinesche objecten, eenige fraaije gozette en losse diamanten, een cachemire shawl, oude madera en cognac brandewijn, medec en andere kist wijnen, gezouten vleesch, meel, sago, astrale en stallampen, roskammen en borstels; voorts allerhande soorten van parfumerien, kajoe-poetie, notenmuskaad-, nagel-, saasfras- en serceolie.

En vroeter te 11 uren.

Eene slavijn sijne naastster en complete lijfmeid.

Op dinsdag den 10den september 1833.

om 10 uren precies.

In het lokaal der Beurs, voor rekening van het gouvernement, van 28,000 pikols koffij-boonen.

Op woensdag den 11den september 1833.

Voor de woning van den majoor Custeleijns, op Weltevreden bij de comédie, van wagens, paarden, huismebelen, eene partij boeken en dranken, enz. en eene familie slaven, mitsgaders c. 35 realen staafgoud.

Op donderdag den 12den september 1833.

Voor het negotiehuus van Thornton en West, op de Voorrei, van aardewerk, zadels en tuigen, bronsen tafellampen, hoeden, kousen, vijlen, engelsch paleale, Ra-toenen goederen en vele andere goederen meer.

Op vrijdag den 13den september 1833.

Voor de toko van J. Speet, van rijtuigen, paarden, engelsche zadels en dito bendie tuigen, ijzerwerk, hanglampen, glaswerk, spiegels, fijn wit piqué, engelsch lein, fransche chitsen, rhyu- en constantia wijnen, mineraalwater enz., alsmede eene partij preciosa's waarbij eene fraaije gouden sirië deca omzet met diamanten, een groot extra

(Zie verder de Byzette!)

ZATURDAG den 7den September 1833.

grote echte parelen, en een stel fraaije brillanten knoopen; verders losse diamanten, gemaakte goud- en zilverwerken, gouden horologies en meer andere goederen, alsmede eenige plans en teekeningen der voornaamste gebouwen en monumenten in het koninkrijk der Nederlanden.

Op zaterdag den 14den september 1833.

Voor de woning van den chinees *Lie Si-Etke* in de Nieuwpoortstraat, van huismeubelen, goud- en zilverwerken, en diverse andere negotie goederen meer.

En precies te 11 uren.

Eene partij kopergeld.

Voorts voor rekening van den chinees *Que Goelo*.

No. 1. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met muren gedekt, staande en gelegen buiten deze stad in het chineesche kamp, in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub no. 95 bij de verponding doorlopende onder no. 316.

No. 2. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak met muren gedekt, staande en gelegen buiten deze stad, in het chineesche kamp op *Jalakseng*, in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub no. 96 bij de verponding doorlopende onder no. 4450.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Twae balen, inhoudende veertig stukken extra breede, chineesche polemieten, in de gezochteste kleuren, gepakt volgens chineesch model, en derhalve uiterst geschikt voor de chineesche markt, tot den prijs van zes en negentig gulden per stuk te bekomen bij

BATAVIA, 3 september 1833.

G. DE RAADT.

Extra fijne groote sponzen, eau de fleur d'orange triple, en bessensap in de stads apotheek bij

J. J. DIEMONT.

Te koop eene familie goede slaven, bestaande in eene bejaarde vrouw zijnde dispensierster, een man en vrouw van middelbare jaren waarvan de eerste complete huis en jongen en laatstgenoemde huis en kindermid met hunne drie dochters oud 17, 14 en 12 jaren, fijne naaisters; te bevragen bij 'slands drukkerij.

Op den 18den september aanstaande, zal bij publieke veiling verkocht worden, het Nederlandsch Indisch brik-ship *van*

Kalie Angat te *Sumanap* in *Siam*, te bevragen bij den boedel van nu wijlen den Chinese *Siam* *Tjonghiong*.

SUMANAP, den 28sten aug. 1833.

De testamentaire executeur.

KOH KONGHOWE.

Een partijtje Hodgson's pale ale, te bekomen bij

VAN DASTEN.

Te koop, het huis op het Koningsplein, bewoond door

P. A. BIK.

Per de brik *HENRICH*, kapitein *Flemming*, van Rotterdam, heeft de ondergeteekende ontvangen, exquisite roode tafelwijn van het merk GCR., fijne wijnen, boter, zoetemelksche komijne kazen, hammen, gerookte bilstukken, gerookte speken, saucijs de boulogne, ingelegde groenten, gepareelde koek, banket, suikerwerken, vruchten op brandewijn, eau-de-cologne, lijnolij, kinderspeelgoed, en diverse andere goederen meer.

J. VAN DIJK.

Uit de hand te koop, een goede koetzier en Inlandsche Chinesche kokkin, adres bij

G. DROST.

Te koop, beste koffij bij de piket voor contant geld, bij

S. RENSING.

D. J. Eilbracht, biedt te koop aan zijn huis en erf op *Pajambon*, iets binnenwaarts tusschen het huis door den heer *Stolte* en dat, vroeger door mevrouw *Cornets* de *Groot* bewoond geweest.

In den loop dezer maand, zal voor rekening van *Lim Pogoan*, openbare verkooping worden gehouden van veertig pedakken, samengesteld van steenen en bamboezen, muren met pannen gedekt, dienende tot warongs, staande op den grond van den bazaar buiten de Diespoort, toebehoorende aan *Lim Tonghan*.

HUWELIJKEN.

Getrouwd, A. A. AGRETTI, met J. J. SWAAL.

BATAVIA, 27 juli 1833.

GEBOORTEN.

Heden beviel gelukkig van eenen zoon, vrouwe J. C. T. *Verploegh*, geb. *Chassé*.

BATAVIA, den 2 september 1833.

Heden beviel voorspoedig van eenen zoon, de geliefde echtgenoot van

F. H. DOORNIK.

BATAVIA, den 2den september 1833.

STERFGEVALLEN.

Op den 5den dezer sneuvelde aan het hoofd zijner kommando, bij de aanvoering van eenen derden aanval tegen

de vijandelijke linie van *Kaman*, in het *Agamsche*, de majoor *E. C. Du Bus*, Ridder van de Militaire Willems Orde, adjudant bij Zijne Excellentie den Luitenant Generaal *Z. M. Kommissaris* Generaal over Nederlandsch Indië. In hem wordt oprecht betreurd een bemind en geacht hoofd-officier, zijne chefs en kamaraden verliezen eenen vriend en zijne soldaten een voor hun welzijn wakend chef, wiens nagedachtenis steeds met roem onder Nederlandsch echte helden zal bewaard blijven.

De Kommissarissen in den boedel.

KAMAN, J. J. VAN DEN KERCKHOVE, M. D. DE KOCK.

10 juli 1833.

Heden overleed alhier, de chirurgijn der 3de klasse *G. J. Pirkein*

Crediteuren en debiteuren gelieven binnen zes weken zich te melden aan de Kommissarissen.

D. GRIMME, offic. van gez. 3 klasse.

WELTEVREDEN, den 4den september 1833.

J. L. SCHINDLER, apot. 3 klasse.

NAGELATEN BOEDEL.

Prodeo. Alle de genen die iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den te *Malang* (Residentie *Passaroeang*) abintestato overledenen gepensioneerden sergeant *Nicolaas West*, worden verzocht binnen drie maanden na dato dezes, aangifte of betaling te doen aan

De Agenten der Soerabaijasche weeskamer te *Passaroeang*.

PASSAROEANG, den 24sten aug. 1833.

J. J. RIEMS.

J. F. JACOBSZ.

Prodeo. De weeskamer te Soerabaja, roept bij deze elk en een iegelijk op, die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den boedel van wijlen den alhier overleden particulieren zeevarenden *J. Lourier*, om daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden gerekend van heden

Namens de Weeskamer.

De Secretaris,

OOSTHOEK.

SOERABAJA, den 23sten augustus 1833.

Prodeo. De weeskamer te Soerabaja, roept bij deze elk en een iegelijk op, die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den boedel van wijlen den alhier overleden particulieren zeevarenden *J. Lourier*, om daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden gerekend van heden

BATAVIA, den 4den sept. 1833.

F. A. PAULUS.

L. ANTHONJSZ.

POST-KANTOOR.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebracht, dat aan het postkantoor te Batavia, pakketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar schip kapitein
Amsterdam, *Broomsch schip Sophia*, *Wissels*.
Gothenburg, *Zweeds. schip Venus*, *Haine*.
Amsterdam, *Amerik. schip Copia*, *Hoijt*.
Over Soerabaja, naar Rotterdam, *dito schip Hebreu*, *Carr*.
Canton, *dito schip Timor*, *Henrij*.
Idem, *dito schip Martha*, *Dumares*.
Nederland, *dito schip Ninus*, *Gregerson*.
Engeland, *Eng. schip Jupiter*, *Clark*.
Makassar, *Ned. praauw Paduakang*, *Talle*.
Riouw, *dito praauw Paduakang*, *Sampson*.

BATAVIA, den 5den sept. 1833.

De Postmeester,

P. A. BIK.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

Vracht en passagie naar Rotterdam, per het snelzeilend Engelsch schip *JUPITER*, A. I. kapitein *Clark*, zijnde bijzonder wel ingerigt voor passagiers, en zal tegen het einde van deze maand vertrekken, adres bij

MACLAINE, WATSON & CO.

BATAVIA, 4 september 1833.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

The undersigned have this day entered into partnership and will carry on business under the firm of *Hardie & Anderson*.

T. M. HARDIE.

THOS. ANDERSON

BATAVIA, 2d september 1833.

Kamers te huur op *Goenongsaharie*, nabij het Paleis; adres ter lands drukkerij.

A. A. Agretti & J. Fernandez, font savoir leur association depuis le 1er Octobre 1832, et qu' elle continue sous la raison *d'Agretti & Fernandez*.

MADIOEN, le 29 Aout 1833.

Bal in de militaire cantine zaterdag den 7 september 1833 vrije entree:

P. SERS.

MARKTBRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaja	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Rijst eerste soort per kojang	123	50	108	50	120	50
Idem tweede soort per kojang	112	50	96	50	120	50
Idem derde soort per kojang	101	50	84	50		
Idem eerste soort per gantang (repiet)		54		24		
Idem tweede soort per gantang		48		20		
Idem derde soort per gantang		45		16		
Koffij per pikal	32		35		45	
Klapper-olie per takker van 33 bottels	8	30	3	72	9	24
Katjang-olie per takker van 33 bottels	6	85	3	72	5	28
Dempel-olie per pikal	26		24		18	
Brandhout per vadem van 16 vadem lang. 6 vadem hoog en 2 vadem breed	19	50	36		12	

NB. Bevenstaande artikelen zijn allen in koperen-maat berekend.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Sept. 3—schip *Oeij Sinjo*, Tjia Pang, van Pekalongan den 1sten september.

Sept. 4—schip *IJdraesia*, Sech Said Bin Awal Aligtoor, van Soerabaja den 23sten augustus.

Vertrokken.

Sept. 3—brik *Tartar*, W. Lister, naar Indramajoes.

Sept. 4—brik *Dorothea*, J. Burgess, naar Madras.—schip *Roerlog*, F. W. Hermann, naar Samarang.—bark *Mathilda*, G. King, naar Nagel.—Amerik. bark *Suffolk*, G. Smith, naar Nederland.

Sept. 5—Amerik. schip *Neposet*, S. Hunt, naar China.—brik *Passekan*, Oeij Djiet, naar Pekalongan.—brik *Tyoempo*, thans hernoemd *Hingan*, Tjoa Oan, naar Cheribon.

Sept. 6—Portug. schip *Providencia*, P. T. O. Figueiredo, naar Macao, passagier, de heer M. de Costa.

SAMARANG.

Aangekomen.

Aug. 28—schooner *Johanna Charlotta*, Ong Engsing, van Batavia den 21sten augustus.—bark *Nieuw Caro*, C. F. Drijsman, van Pekalongan den 25sten dito, passagier, de heer van Buren.

Aug. 31—schip *Nasdamotivoer*, Moehamet Teijer, van Griesso den 26sten augustus.

Vertrokken.

Aug. 28—brik *Maachlaar*, Sech Sultan Alip Bin Abdallah, naar Soerabaja.

Aug. 30—brik *Widdow*, J. M. Ralph, naar China.

Aangekomen.

Aug. 28—Zr. Ms. korvet *Heldin*, kapl.-luitenant A. Anemaat, van een kruistogt om de west.—schip *Nawak El Joeser*, Sech Salim, van Amboina den 26sten july, passagiers, majoor de Paulie en familie.—Zr. Ms. transport-boat No. 4, stuurman Muller, van een kruistogt om de oost.

Aug. 30—Zr. Ms. schooner *Argo*, luitenant der 1ste klasse H. J. B. Sikman, van een kruistogt om de oost.

Vertrokken.

Aug. 27—schooner *Calypso*, R. E. Lansing, naar Sumbawa, passagier, de heer L. W. Mouton.

Aug. 29—schooner *Oeioeng Pandang*, J. Verburg, naar Makassar, passagiers, majoor Fildard en vrouw, kapitein Ham, en de heer de Grave.—brik *Aljda*, F. J. Haur, naar Menado en Ternate.

Aug. 30—brik *Charlotta*, F. C. Thaarup, naar de Molukkos.—Zr. Ms. korvet *Heldin*, en schooner *Pilades*, kapitein-luitenant A. Anemaat, en luitenant der 1ste klasse Bastianse, beide kruisvarende om de oost.

HANDELSBERIGTEN.

Aangebrachte en uitgevoerde ladingen te BATAVIA, van den 4den tot en met den 6den september.

AANVOER.

4 September. Van Rotterdam, met de Kaiphanser brik *Heinrich*, J. Fleminging.

820 kn. en 200 kb. roodewijn, 60 kld. lijnolie, 30 do. paerlgerst, 120 v. ingelegde groene, 2 kn. eau de cologne, 2 do. manufacturen, Fleminging.

14 b. gedrukte katoenen, 5 kn. katoenen goederen, A. Meijer. 2 kn. muziek instrumenten, 2 do. boeken en mederen, Govers, van Braam en Co.

8 kn. schilderijen, 3 b. gedrukte katoenen, 21 va. spijkers, N. Cezard. 1512 stv. ijzer, 4 va. koper- en ijzerwerken, 2 kn. gereedschappen, 2 do. manufacturen, 11 va. koolteer, 16 do. zwartseel, 5 do. spanschegroen, 90 pk. diverse touwerken en blaas, 8 stabeltouwven, 20 vn. ijzerwerken, 30 kn. tevenscheit amboen, Order. Wistow eenige tevenscheit provision en regalen.

5 September. Van Makassar, met een Ned. Ind. praauw *Paduakong*, J. G. Waijergang.

50½ pic. koffij, 96 fl. stangieolie, 8 kn. met ingelegde roodevischjes, 55 katt. vogelnestjes, 38 sd sarongs, 10 paarden, 11000 gulden koftegeld, de gadinggoederen.

INTVOER.

4 September. Naar Padang, met de Ned. Ind. bark *Rambang*, G. Kattar.

3 b. salamparis, 20 pic. en 2 kist salongs, 3 kn. brandewijn, Thompson, Robbes en Co.

34 kn. diverse tevenscheit katoenen goederen, 2 pic. kandijnsuiker, 2 kn. thee, 100 paffons, 2 kn. china medicijnen, (een onafschel-dene chintien.) 1 baal pelisse laken, F. N. H. M. 1 kist gingham, J. B. Gray.

2 b. modewaren en galanterien, 3500 gulden kopergeld, gebr. Eik 2600 stivers en 2000 stivers, Widdow, Smith en Co.

Idem. Naar Timor Delle over Samarang en Soerabaja, met de Ind. schooner *Bianca*, J. Hoyt.

9 b. en 7 kn. lijnwaden en katoenen goederen, (uit het entrepôt), Douglas, MacCallister en Co.

Idem. Naar Singapore en Cochin-China, met het Fransche *Tajac*, J. Jayer.

2 kn. inhoud, een suikermolen, 1 kist schrijfbehoeften, J. Jayer.

Idem. Naar Madras, met de Ned. Ind. brik *Dorothea*, J. B. 20 pic. bindrotting, F. N. H. M. 100 kld. geweven, Helleman.

Idem. Naar Nederland over Soerabaja, met het Amer. schip *C. Smidt*. 25a pic. tin.

Idem. Naar China, met het Amer. schip *Neposet*, L. Hunt. 82 koff. rijst, Forestier en Co. 60 do. do., Barrel en Co.

5 September. Naar Macao, met het Portug. schip *Providencia*, guanoes.

216 pic. niela, 208 do. tin, 266 do. sandelhout, 296½ katt. pad, 27 pic. bindrotting, 217 do. trefag, 18 do. gebrockerden, 28 do. wortelhout, 12 do. nagelen, 17 do. tonnel, 105 gelnestjes in soorten, 192 rn. stofgoed, 84 do. goudwerken, zilverwerken, 2427 zilveren sp. matten, 1947 do. gulden, door onderscheidingen edelmetaal, 29988 zilveren sp. matten, (uit het entrepôt), Pains, Sijfe

Uit de berichten van Rotterdam van den 3sten mei, bleef de prijs der suiker op dezelfde hoogte bleef, echter met meerder. De Java koffij, gemeen ordinair, noteerde men 36½ à 37 cent per pond, in entrepôt besteed. De handelsmatschappij van juni, 53,180 balen koffij, te Rotterdam doen vallen. De tin, had geen verandering ondergaan, blijvende bij 40 op f 40 per 50 Ned. ponden, genoteerd.

De *Thron*, met het schip *Nia*, regstreeks uit Canton zijn den 17den mei, te Amsterdam geveild. De prijzen der genoteerd als volgt:

Boetj,	80	à	85 cents.
Congo,	108	"	110
Pecco Congo,	110	"	114
Soepoij,	108	"	140
Kempooij,	107	"	120
Souchon,	102	"	194
Pecco,	191	"	223
Songlo,	130	"	235
Hijzant Schie,	118	"	134
Hijzant,	190	"	232
Uxin,	161	"	192
Jaasjes, (Imp.)	230	"	275
			261

Prijzen der EFFECTEN te Amsterdam, 22 mei

	gebleven
Werkel. schuld,	46½
Kass. billetten.	20½
Restant uitg.,	17½ à 1½
Amort. sijnd. 4½ pCt.	78½
Idem idem 3½ "	65
Oorlogs lasten,	97½
Handelen,	90½
Schatk. billetten,	100½
Rusland bij Hope,	90
Oosteur. metal.	89½
Nap. certif. te Parijs,	84

Prijs der EFFECTEN te BATAVIA.

Bankactien zijn verkocht tegen 140 pCt. contant. Certificaten van den Ned. Ind. Achteerstand, tegen 93½

VRACHTEN.

Van Batavia naar Nederland, met vreemde schepen, f 15 ½ aversij en kaplaken per last, voor koffij; en f 150 voor

WISSELCOURS.

Van Rotterdam op Londen, 21 mei: atm f. 12; kort zigt, f. 12 per pond sterl.

Van Batavia op Nederland, is getrokken, 6im zigt, ad per f 1; en op Engeland, 4im zigt, f 12 per pond sterl.

AGIO.

Op het zilvergeld, te Batavia	24½
" Samarang	24½
" Soerabaja	24½

SCHEPEN te lading te BATAVIA.

Naar Amsterdam, Brem. schip <i>Sophia</i> , Wassels.
" Idem, Amer. " <i>Copia</i> , Hoyt.
" Nederland, " <i>Nirus</i> , Gregerson.
" Engeland, Eng. " <i>Jupiter</i> , Clark.
" Zweden, Zweed. brik <i>Fenn</i> , Sjane.
" China, Amer. schip <i>Martha</i> , Dumares.
" Idem, " <i>Timor</i> , Herry.
" Rott. ov. Soer. " <i>Hebren</i> , Gmb.
" Soerabaja, Ned. Ind. schip <i>Beaulieu</i> , Gmb.
" Samarang, " <i>Koster</i> , Gmb. <i>Que Kongseeng</i> .
" Makassar, " praauw <i>Paduakong</i> , Talle.
" Riouw, " idem, <i>Soepoer</i> .
" Indramajo, " brik <i>Dorothea</i> , Holtrop.
" Pekalongan, " <i>Widdow</i> , J. Jayer.
" Cheribon, " <i>Widdow</i> , J. Jayer.